

Úrið.

1 blað qto. Niðurlag vantar.

Viðbætur: 12.

Virid.

Elstu manningarfjóðir hainsins, svo sem Egyptar og Kaldar Kunnar á nota sólar-irid og lampir er síðan vatas-irid var fundid Platon Katar um vatas-irid og segir, að í því hafi verið blásturs-pöpa, sem til kynna gaf hvoð tímamunu leid. Þá má nefna Stundoglasid, þar sem sandurinn rennur um einu hólfi á annað í áhróðinni tímalengd. Er, með hjólagangi flýktjast til árdur álfmunnar. Krossfendokinnunni, en híd fyrstu höglöga vasa-irid er fundid upp nál. 1510 af þjóðverjanum Peter Kato í Kürnberg og til þess að viðhalda gangi þess með hinum svonefnda örða, voru notaðar svinsbærstir í stáðinu fyrir fjáðri.

Virid 1657 fann hinn frógi sfnafróðingur Huyghens Klusturkengilinn (Lingulinn), og vauð það til þess að finna nákvæmari og réttari tímalengd. En lengi voru menn í vandræðum með að vita hvoð tímamunu leid, þá er þeir voru í sjónnum; var það vitnulega þreifing stípsins uppgjindur og til hlíðar, sem því öll, misnumandi hiki, Kuddi, rabi og þurkva og menn voru norr þvi ordur af þessa þvi, að fasti veitt við þetta - það virkist ómöglegt að vita með réttu, hvoð tímamunu leid í sjónnum - þegar réttisþingid ensta hátt 20,000 = (260,000 kr.) verðlaunum hverjinn þeim, er fundi uppgjöppilega Klusturkengilinn er til að nota í sjónnum (og þá vitant, á landlíti). Það var John Harrison (f. 1693, d. 1783) sem gat þessa ríði. Hann var framúrskarandi heyrvitssamur króminn, en hafði frá öðru haft mikinn á heyrn fyrir úrmyndi. Harrison var bláfaralokur maður og það var ekki fyrr en 20 árum eftir að hann léysti þessa miklu þrall - að finna uppgjöppilega - 1758, að nefundin, sem átti að sjá um að hann fangi verðlaunin lei nota sá virid í herstípinu Deptford og reyndist virid þá einnigi nákvæmari en það var fyrir þess til þess að Harrison átti verðlaunin stílid. Samt sem áður voru nefundin hann um verðlaunin, da dró það óþafilega á langum að úrskurda að honum bori þau og Harrison var orðinn 72 ára og úrskurðinn var að hann fangi þau notkveru tínu.